

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 98/21
Luxemburg, 9 iunie 2021

Hotărârea în cauza T-665/20
Ryanair /Comisia (Condor - Covid-19)

Tribunalul anulează, pentru insuficiența motivării, decizia Comisiei de aprobare a ajutorului de stat al Germaniei în favoarea companiei aeriene Condor Flugdienst

Totuși, ca urmare a contextului economic și social marcat de pandemia de Covid-19, acesta suspendă efectele anulării până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie

În luna aprilie 2020, Republica Federală Germania a notificat Comisiei un ajutor individual în favoarea companiei aeriene Condor Flugdienst GmbH (denumită în continuare „Condor”), sub forma a două împrumuturi în cuantum de 550 de milioane de euro, garantate de stat și însoțite de dobânzi subvenționate. Această măsură viza să compenseze pagubele pe care Condor le-a suferit în mod direct din cauza anulării sau reprogramării zborurilor sale ca urmare a instituirii de restricții de călătorie în contextul pandemiei de Covid-19.

Condor este o companie aeriană care era deținută anterior de Thomas Cook Group plc. Ca urmare a plasării grupului menționat în lichidare judiciară, Condor s-a confruntat cu dificultăți financiare și a trebuit să solicite deschiderea unei proceduri de insolvență în luna septembrie 2019¹. Această procedură de insolvență, care ar fi trebuit să fie închisă ca urmare a vânzării companiei Condor unui investitor interesat, a fost prelungită în luna aprilie 2020, întrucât investitorul și-a retras oferta de cumpărare.

Prin Decizia din 26 aprilie 2020, Comisia a declarat ajutorul notificat compatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) litera (b) TFUE². În conformitate cu această dispoziție, ajutoarele destinate reparării pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare sunt compatibile cu piața internă.

Pentru a evalua cuantumul pagubelor suferite de Condor din cauza anulării sau reprogramării zborurilor sale ca urmare a instituirii de restricții de călătorie în contextul pandemiei de Covid-19, Comisia a calculat mai întâi diferența dintre profitul preconizat înainte de impozitare pentru perioada cuprinsă între lunile martie și decembrie 2020, efectuat înainte și după anunțarea restricțiilor de călătorie și a măsurilor de izolare. Cuantumul acestei diferențe a fost majorat apoi cu costurile legate de prelungirea perioadei de insolvență a Condor ca urmare a eșecului vânzării sale investitorului interesat.

Compania aeriană Ryanair a formulat o acțiune prin care solicită anularea deciziei Comisiei, pe care Camera a zecea extinsă a Tribunalului Uniunii Europene o admite, suspendând totodată efectele anulării până la adoptarea unei noi decizii. În hotărârea sa, Tribunalul oferă precizări privind conținutul obligației de motivare a Comisiei atunci când aceasta afirmă existența unei legături de cauzalitate directe între pagubele pe care o măsură de ajutor urmărește să le compenseze și evenimente extraordinare în sensul articolului 107 alineatul (2) litera (b) TFUE.

¹ În paralel cu lansarea procedurii de insolvență, Republica Federală Germania a acordat companiei Condor un ajutor sub forma unui împrumut de salvare de 380 de milioane de euro pentru a-i permite să își continue activitățile ca urmare a plasării în lichidare judiciară a grupului din care făcea parte. Prin Decizia din 14 octombrie 2019, C(2019) 7429 final privind ajutorul de stat SA.55394 (2019/N) – Germania – Ajutor de salvare pentru Condor, Comisia a aprobat acest ajutor.

² Decizia (2020) 2795 final privind ajutorul de stat SA.56867 (2020/N, ex 2020/PN) – Germania – Compensarea pagubelor provocate Condor de pandemia de COVID-19 (denumită în continuare „decizia atacată”).

Aprecierea Tribunalului

În susținerea acțiunii sale în anulare, Ryanair invoca în special încălcarea de către Comisie a obligației de motivare, în condițiile în care aceasta nu ar fi furnizat nicio explicație privind motivele care au determinat-o să includă, în calculul pagubelor pe care măsura de ajutor în cauză este susceptibilă să le compenseze, costurile legate de prelungirea perioadei de insolvență a companiei Condor ca urmare a eșecului vânzării acesteia unui investitor potențial. În această privință, Tribunalul precizează că, în conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) TFUE, pot fi compensate, în sensul acestei dispoziții, numai dezavantajele economice cauzate direct de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare. Trebuie să existe, așadar, o legătură directă între pagubele cauzate de evenimentul extraordinar și ajutorul de stat, fiind de asemenea necesară o evaluare cât mai precisă a pagubelor suferite. Așadar, Comisia trebuie să verifice dacă măsurile de ajutor în discuție sunt sau nu adecvate pentru repararea pagubelor cauzate de evenimente extraordinare, precizându-se că articolul 107 alineatul (2) litera (b) TFUE interzice măsurile de natură generală și independentă de pagubele pretins a fi fost cauzate de asemenea evenimente. În plus, Comisia trebuie să controleze faptul că quantumul compensației acordate de statul membru respectiv se limitează la ceea ce este necesar pentru repararea pagubelor suferite de beneficiarii măsurii în cauză.

Având în vedere aceste precizări, Tribunalul analizează, în primul rând, obiectivul declarat al măsurii de ajutor și constată că, potrivit chiar termenilor deciziei atacate, măsura de ajutor urmărea să compenseze companiei Condor numai pagubele cauzate în mod direct de anularea și reprogramarea zborurilor sale ca urmare a restricțiilor de călătorie impuse în contextul pandemiei de Covid-19, cu excluderea oricărui alte surse de pagube legate într-un mod mai general de pandemia menționată.

În al doilea rând, Tribunalul examinează motivele care au determinat Comisia să considere că costurile suplimentare suportate de Condor ca urmare a prelungirii procedurii de insolvență au fost cauzate în mod direct de respectiva anulare și reprogramare a zborurilor. În această privință, Tribunalul constată că Comisia s-a limitat să arate că este „legitim” să adauge costurile suplimentare generate în cadrul prelungirii procedurii de insolvență a companiei Condor la daunele pretinse, fără a explica, într-un mod suficient de clar și precis, motivele pentru care a considerat că respectiva cauză determinantă a acestora constă în anularea și reprogramarea zborurilor companiei Condor, impuse în contextul pandemiei de Covid-19.

În al treilea rând, Tribunalul subliniază că niciun element din decizia atacată nu indică faptul că vânzarea companiei Condor ar fi eșuat din cauza anulării și reprogramării zborurilor respective. Din decizia atacată reiese mai curând că procedura de insolvență, declanșată înainte de apariția pandemiei de Covid-19, a fost inițiată din cauza dificultăților financiare cu care se confrunța Condor ca urmare a lichidării societății-mamă a acesteia. În aceste împrejurări, revenea Comisiei obligația de a ridica cu o deosebită atenție problema dacă anularea și reprogramarea zborurilor companiei Condor din cauza restricțiilor de călătorie impuse în cadrul pandemiei sunt cu adevărat cauza determinantă a costurilor suplimentare suportate de Condor ca urmare a prelungirii procedurii de insolvență, precum și de a-și motiva decizia cu privire la acest aspect corespunzător cerințelor legale.

În al patrulea rând, Tribunalul observă că Comisia nu a explicat nici modul în care au fost evaluate costurile suplimentare generate de prelungirea procedurii de insolvență, nici tipurile de costuri în cauză. Totodată, Comisia nu a răspuns la întrebarea dacă totalitatea acestora sau numai o parte a fost considerată ca fiind cauzată în mod direct de anularea și reprogramarea zborurilor companiei Condor.

În aceste împrejurări, Tribunalul constată o insuficiență a motivării deciziei atacate în ceea ce privește legătura de cauzalitate directă dintre costurile ocazionate de prelungirea perioadei de insolvență și anularea și reprogramarea zborurilor companiei Condor ca urmare a restricțiilor de călătorie impuse în contextul pandemiei de Covid-19. Prin urmare, Tribunalul anulează decizia atacată.

Totuși, având în vedere faptul că această anulare rezultă din insuficiența motivării deciziei atacate și că repunerea imediată în discuție a percepției sumelor de bani prevăzute de măsura de ajutor notificată ar avea consecințe deosebit de prejudiciabile pentru economia Germaniei într-un context economic și social marcat deja de perturbarea gravă a economiei provocată de pandemia de Covid-19, Tribunalul decide să suspende efectele anulării deciziei atacate până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106